



การขับเคลื่อนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม  
ภายใต้กรอบความร่วมมือ

# ASEAN Health Cluster 2: Responding to All Hazards and Emerging Threats

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย

มิถุนายน 2566

---

นางสาวนวรัตน์ อภิชัยนันท์  
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

# สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร		3
ส่วนที่ 1	ความเป็นมา	4
ส่วนที่ 2	การดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ภายใต้กรอบความร่วมมือ ASEAN Health Cluster 2 ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข	
	1. การเข้าร่วมประชุม ASEAN Health Cluster 2	10
	2. การพัฒนาเว็บไซต์ ASEAN EH&HIA	22

## ภาคผนวก

1. ASEAN Health Cluster 2 Work Programme for 2016 to 2020
2. ASEAN Health Cluster 2 Work Programme for 2021 to 2025
3. เอกสารนำเสนอรายงานความก้าวหน้า (Progress Report) การดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ในการประชุม ASEAN Health Cluster 2 ครั้งที่ 3 – 7
4. One – page สรุปรายงานการเข้าร่วมประชุม ASEAN Health Cluster 2
5. Concept note Project Title: Strengthening Environmental Health Network and Empowering Health Impact Assessment (HIA)
6. Concept note Project Title: Creating ASEAN Environmental Health website



(ดาวน์โหลดภาคผนวก)

## บทสรุปผู้บริหาร

ASEAN (Association of Southeast Asian Nations) หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้กำหนดรูปแบบการดำเนินงานด้านสุขภาพในรูปแบบ Cluster เพื่อความคล่องตัวในการทำงาน โดยกำหนดกรอบการดำเนินงาน 4 Cluster ได้แก่ 1) ASEAN Health Cluster 1 on Promoting Healthy Lifestyle 2) ASEAN Health Cluster 2 on Responding to All Hazards and Emerging Threats 3) ASEAN Health Cluster 3 on Strengthening Health System and Access to Care และ 4) ASEAN Health Cluster 4 on Ensuring Food Safety ซึ่งกรมอนามัย ได้เข้าร่วมการประชุม ASEAN Health Cluster 2 on Responding to All Hazards and Emerging Threats ในปี พ.ศ. 2559 และเสนอประเด็นงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ ให้บรรจุไว้ภายใต้แผนความร่วมมือระยะ 5 ปี หรือ ASEAN Health Cluster 2 Work Programme for 2016 to 2020 ประเทศไทย โดยกรมอนามัย จึงได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบหลักประเด็น Health Priority 11: Environmental health and Health Impact Assessment (HIA) ในฐานะ Lead Country ดำเนินการร่วมกันระหว่างสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม และกองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ ซึ่งมี 2 กิจกรรมสำคัญ คือ 1) Establishment of ASEAN environmental health network โดยกรมอนามัยเสนอโครงการ Strengthening Environmental Health Network and Empowering Health Impact Assessment (HIA) 2019 – 2020 สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการพัฒนาเว็บไซต์ ASEAN EH&HIA ปี พ.ศ. 2560 และได้มีการแจ้งเวียน Concept Note การเข้าใช้งานเว็บไซต์เรียบร้อยแล้ว ภายหลังจากการประชุม ASEAN Health Cluster 2 ครั้งที่ 6 และ 2) Capacity Building on HIA for relevant sectors (Note: may include academia, business sectors, community, civil society organizations and government sector) กรมอนามัย โดยกองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ดำเนินการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

ที่ผ่านมา กรมอนามัย จัดส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุม ASEAN Health Cluster 2 อย่างต่อเนื่อง เพื่อรายงานความก้าวหน้า (Progress report) การดำเนินงานโครงการภายใต้แผนความร่วมมือฯ ฉบับปี 2016 - 2020 และร่วมจัดทำแผนความร่วมมือฉบับใหม่ ASEAN Health Cluster 2 Work Programme for 2021 to 2025 และยินดีเป็น Lead Country เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรม Strengthening the Environmental Health Network and Empowering health Impact Assessment อย่างต่อเนื่องไปจนถึง ปี 2025 ในหัวข้อ Health Priority 12: Environmental Health, Health Impact Assessment (HIA) and Health Impact of Climate Change

มิถุนายน 2566

# ส่วนที่ 1

## ความเป็นมา

ASEAN (Association of Southeast Asian Nations) หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและร่วมมือในเรื่องสันติภาพ, ความมั่นคง, เศรษฐกิจ, องค์กรความรู้ และสังคมวัฒนธรรม บนพื้นฐานความเท่าเทียมกันและผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก ASEAN ก่อตั้งขึ้นโดย ปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 โดยมีผู้ร่วมก่อตั้ง 5 ประเทศ คือ 1) ประเทศไทย 2) สาธารณรัฐสิงคโปร์ 3) ประเทศมาเลเซีย 4) สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และ 5) สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ต่อมาประเทศต่างๆ เข้าร่วมเป็นสมาชิกเพิ่มเติม คือ 6) บรูไนดารุสซาลาม 7) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม 8) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 9) สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา 10) ราชอาณาจักรกัมพูชา ทำให้ปัจจุบันมีสมาชิกอาเซียนทั้งหมด 10 ประเทศ การดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนภารกิจด้านสุขภาพของ ASEAN ในช่วงแรกเป็นรูปแบบ คณะทำงาน (Task Force/Work Group) ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนเป็นการทำงานในรูปแบบ Cluster เพื่อลดจำนวนการประชุม และให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน โดยกำหนดกรอบการดำเนินงาน 4 Cluster ได้แก่

- ASEAN Health Cluster 1 on Promoting Healthy Lifestyle
- ASEAN Health Cluster 2 on Responding to All Hazards and Emerging Threats
- ASEAN Health Cluster 3 on Strengthening Health System and Access to Care
- ASEAN Health Cluster 4 on Ensuring Food Safety

การขับเคลื่อนการดำเนินงานของประเทศไทย ภายใต้กรอบ ASEAN ด้านสุขภาพ นั้น กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นเจ้าภาพหลักดำเนินงานในฐานะหน่วยประสานงานหลัก (Cluster Coordinator) ดังนี้

Cluster	Cluster Coordinator
Cluster 1: Promoting healthy lifestyle	กรมอนามัย
Cluster 2: Responding to all hazards and emerging threats	กรมควบคุมโรค
Cluster 3: Strengthening health system and access to care	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
Cluster 4: Ensuring food safety	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

การขับเคลื่อนการดำเนินงานของกรมอนามัย ประกอบด้วย

- ASEAN Health Cluster 1: Promoting healthy lifestyle กรมอนามัยในฐานะหน่วยประสานงานหลัก (Cluster Coordinator) ของกระทรวงสาธารณสุข มีหน่วยงานสังกัดกรมอนามัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักส่งเสริมสุขภาพ และสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ เป็นผู้ประสานงานหลักและเป็นคณะทำงานอาเซียนด้านอนามัยแม่และเด็ก (ASEAN Task Force on Maternal and Child Health: ATFMCH) โดยมีศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นฝ่ายเลขานุการ

● ASEAN Health Cluster 2: Responding to all hazards and emerging threats กรมควบคุมโรคในฐานะหน่วยประสานงานหลัก (Cluster Coordinator) ของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งกรมอนามัยได้เสนอประเด็นอนามัยสิ่งแวดล้อมและการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ เพื่อขับเคลื่อนภายใต้แผนความร่วมมืออาเซียน หรือ ASEAN Health Cluster 2 Work Programme for 2016 to 2020 และดำเนินการต่อเนื่องในแผนฉบับต่อมา คือ ASEAN Health Cluster 2 Work Programme for 2021 to 2025 โดยมีหน่วยงานสังกัดกรมอนามัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม และกองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ

การดำเนินงานของกรมอนามัย ภายใต้กรอบ ASEAN

Cluster	Health Priority
ASEAN Health Cluster 1: Promoting Healthy Lifestyle	<p>HP 1: Prevention and control of non-communicable diseases</p> <p>HP 2: Reduction of tobacco and consumption and harmful use of alcohol</p> <p>HP 3: Prevention of injuries</p> <p>HP 4: Promotion of occupational health</p> <p>HP 5: Promotion of mental health</p> <p>HP 6: Promotion of healthy and active ageing</p> <p>HP 7: Promotion of good nutrition and healthy diet</p>
ASEAN Health Cluster 2: Responding to All Hazards and Emerging Threats	<p>HP 8: Prevention and control of communicable diseases, emerging infectious diseases, neglected tropical diseases and zoonotic diseases</p> <p>HP: 9 Regional preparedness and response to public health emergencies</p> <p>HP 10: Strengthening laboratory capacity</p> <p>HP 11: Combating antimicrobial resistance (AMR)</p> <p>HP 12: Environmental health, health impact assessment (HIA) and health impact of climate change</p> <p>HP 13: Disaster Health Management</p>
ASEAN Health Cluster 3: Strengthening Health System and Access to Care	<p>HP 14: Traditional &amp; Complementary Medicine</p> <p>HP 15: Reproductive, Maternal, Neonatal, and Child Health</p> <p>HP 16: Universal Health Coverage, including health financing and health service delivery</p> <p>HP 17: Migrants' health</p> <p>HP 18: Pharmaceutical development</p> <p>HP 19: Human Resources for Health</p> <p>HP 20: Digital health and health information system</p>
ASEAN Health Cluster 4: Ensuring Food Safety	<p>HP 21: Food safety</p>

## การดำเนินงานที่ผ่านมา โดยกรมอนามัย ภายใต้กรอบความร่วมมือ ASEAN Health Cluster 2

ASEAN Health Cluster 2: Responding to All Hazards and Emerging Threats เป็นการขับเคลื่อนงานภายใต้แผนความร่วมมือระยะ 5 ปี ASEAN Health Cluster 2 Work Programme ซึ่งกรมอนามัยเริ่มมีบทบาทภายใต้กรอบความร่วมมือ ฉบับปี 2016 - 2020 โดยผู้แทนกรมอนามัย นางสาวสิริวรรณ จันทนจุลกะ ขณะดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม ได้เข้าร่วมการประชุม ASEAN Health Cluster 2 ครั้งที่ 2 และเสนอประเด็น Environmental Health and Health Impact Assessment (EH & HIA) ให้บรรจุอยู่ในแผนความร่วมมือฯ ปี 2016 - 2020 (ASEAN Health Cluster 2 Work Programme for 2016 to 2020) ซึ่งประเทศไทย โดยกรมอนามัยได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบหลัก ประเด็น Health Priority 11: Environmental health and Health Impact Assessment (HIA) ในฐานะ Lead Country ในประเด็นดังกล่าว ดำเนินการร่วมกันระหว่างสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม และกองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ มีกิจกรรมสำคัญ 2 กิจกรรม ดังนี้

1. Establishment of ASEAN environmental health network โดยกรมอนามัยเสนอโครงการ Strengthening Environmental Health Network and Empowering Health Impact Assessment (HIA) 2019 – 2020 ซึ่งสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการพัฒนาเว็บไซต์ ASEAN EH&HIA ปี พ.ศ. 2560 และได้มีการแจ้งเวียน Concept Note การเข้าใช้งานเว็บไซต์เรียบร้อยแล้ว ภายหลังจากประชุมครั้งที่ 6 (24 – 26 พ.ย. 2563) ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวได้ระบุขอบเขตไว้เพิ่มเติม (Note) ดังนี้ “in order to strengthen the regional collaboration on environmental health threats and ensure sustainable development in the region. These includes surveillance, early warning, communication, and response systems from health risks or health impacts from regional priority issues e.g., trans-boundary haze, electronic waste, toxic chemicals pollution, safe and affordable drinking water and basic sanitation”

2. Capacity Building on HIA for relevant sectors (Note: may include academia, business sectors, community, civil society organizations and government sector) กรมอนามัย โดยกองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ดำเนินการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ในช่วงแผนความร่วมมือฯ ปี ค.ศ. 2016 – 2020 และดำเนินการต่อเนื่องในแผนความร่วมมือฯ ฉบับปัจจุบัน ปี ค.ศ. 2021 – 2025

ตั้งแต่การประชุมครั้งที่ 2 เป็นต้นมา กรมอนามัย จัดส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมอย่างต่อเนื่อง เพื่อรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานและขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แผนความร่วมมือฯ ดังกล่าว โดยการประชุมครั้งที่ 2 – 5 เป็นการเดินทางไปเข้าร่วมการประชุม ณ ต่างประเทศ ส่วนการประชุมครั้งที่ 6 -7 เป็นการประชุมในรูปแบบออนไลน์ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผู้แทนเข้าร่วมการประชุม ดังนี้

ครั้งที่	ผู้แทนกรมอนามัย	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
2	น.ส.สิริวรรณ จันทนจุลกะ	ผู้อำนวยการ	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
3	นางณิรณัฐ อภาจารี	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
4	นางณิรณัฐ อภาจารี	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม

ครั้งที่	ผู้แทนกรมอนามัย	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
5	นางณิรนุช อาภาจรัส	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
6	1. น.ส.รุจิรา ไชยด่าง 2. นางจิตติมา รอดสวาสดี 3. นายภิญญาภัชญ์ จุลสุข 4. น.ส.นวรรตน์ อภิชัยนันท์ 5. น.ส.วรวรรณ พงษ์ประเสริฐ 6. น.ส.ชญานิศ มีล่อง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ นักวิเทศสัมพันธ์	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
7	1. นางนภพรรณ นันทพงษ์ 2. น.ส.นัยนา ไข่เทียมวงศ์ 3. นางจิตติมา รอดสวาสดี 4. น.ส.รุจิรา ไชยด่าง 5. นายภิญญาภัชญ์ จุลสุข 6. น.ส.นวรรตน์ อภิชัยนันท์ 7. น.ส.วรวรรณ พงษ์ประเสริฐ 8. น.ส.วิรัชพรรณ สุธาพานิชย์	ผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม ศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้มีการจัดทำแผนความร่วมมือ ปี ค.ศ. 2021 – 2025 โดยกรมอนามัยมีบทบาทรับผิดชอบหลักขับเคลื่อนประเด็น Health Priority 12: Environmental health, health impact assessment (HIA) and health impact of climate change ซึ่งมีกิจกรรมต่อเนื่อง คือ Capacity Building on HIA for relevant sectors (Note: may include academia, business sectors, community, civil society organizations and government sector) รับผิดชอบหลักดำเนินการโดย กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ ส่วนสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อมร่วมสนับสนุนในส่วนที่เกี่ยวข้อง

# ส่วนที่ 2

การขับเคลื่อนการดำเนินงาน  
ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมภายใต้กรอบความร่วมมือ  
ASEAN Health Cluster 2  
ของกรมอนามัย

# 1. การเข้าร่วมประชุม ASEAN Health Cluster 2

## การประชุม ASEAN Health Cluster 2 ครั้งที่ 2 ปี พ.ศ. 2559

กรมอนามัย มอบหมายให้ นางสาวสิริวรรณ จันทนจุลกะ ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม เข้าร่วมการประชุม The 2<sup>nd</sup> Meeting of Health Cluster 2 : Responding to All Hazards and Emerging Threats for the ASEAN Post – 2015 Health Development Agenda ณ สหพันธรัฐมาเลเซีย ระหว่างวันที่ 29 – 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 มีวัตถุประสงค์เพื่อหารือกิจกรรมของการตอบโต้อันตรายและภัยคุกคามต่างๆ ของอาเซียน และจัดทำแผนดำเนินงานระยะ 5 ปี (ASEAN Health Cluster 2 Work Programme 2016 to 2020) รวมถึงยุทธศาสตร์ กิจกรรม และตัวชี้วัดของ Health Priorities ภายใต้ Cluster ดังกล่าว โดยประเด็นการหารือสำคัญที่กระทรวงสาธารณสุขมีบทบาทดำเนินการภายใต้แผนความร่วมมือระยะ 5 ปี ประกอบด้วย

- Health Priority 8: Prevention and Control of Communicable Disease, Emerging Infectious Disease and Neglected Tropical Disease
- Health Priority 9: Strengthening Laboratory Capacity
- Health Priority 10: Combating Antimicrobial Resistance (AMR)
- Health Priority 11: Environmental Health and Health Impact Assessment (HIA)
- Health Priority 12: Disaster Health Management

กรมอนามัย ได้รับมอบหมายให้ขับเคลื่อนงานประเด็น Health Priority 11: Environmental Health and Health Impact Assessment (HIA) ซึ่งในระยะแรกดำเนินงานร่วมกันระหว่างกรมอนามัย (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม และกองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ) และสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

### สาระสำคัญในการประชุม

1. ที่ประชุมร่วมจัดทำกรอบข้อตกลงในการทำงานร่วมกันของประเทศสมาชิกอาเซียน (TOR of Health Cluster and Health Cluster Coordinator for ASEAN Post – 2015 Health Development Agenda)
2. จัดทำแผนปฏิบัติการของอาเซียน พ.ศ. 2559 – 2563 โดยให้มีการทบทวนข้อตกลงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและพิจารณาข้อเสนอจากประเทศสมาชิก ให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2559 มีประเด็นหารือใน Work Plan ประเด็น Health Priority 8, 9, 10, 11 และ 12
3. ปรับแก้ไข Priority, Target, Strategy, Expected output ของ Work plan
4. มติการประชุม คือ
  - 4.1 เห็นชอบให้เพิ่มกิจกรรมการดำเนินงานของ ASEAN ให้ครอบคลุมด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ และกำหนด Cluster sub-strategies โดยเพิ่มประเด็น

สร้างความเข้มแข็งและความร่วมมือของประเทศสมาชิกด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ

4.2 เห็นชอบให้เพิ่มกิจกรรมใน Health Priority 11: Environmental Health and Health Impact Assessment ให้มีการประเมินความต้องการในการฝึกอบรมด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ตามข้อเสนอของประเทศมาเลเซีย และให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประเทศสมาชิกตามข้อเสนอของประเทศไทย

ภายหลังการประชุมครั้งนี้ ได้มีข้อเสนอต่อกรมนามัย และแนวทางการดำเนินงานของประเทศไทยตาม ASEAN Health Cluster 2 Work Programme for 2016 to 2020 ดังนี้

**1. สนับสนุนการจัดทำ ASEAN Work Plan** โดยกรมนามัยจะจัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติการของอาเซียน พ.ศ. 2559 – 2563 ใน Health Priority 11: Environmental health and Health Impact Assessment ที่ให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประเทศสมาชิก และจะร่วมกับสหพันธรัฐมาเลเซียในการสำรวจความต้องการอบรมและจัดการฝึกอบรมประเด็นอนามัยสิ่งแวดล้อมและการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ

**2. สนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมติการประชุมในประเด็นที่ประเทศไทยรับผิดชอบ** ดังนี้

- กรมนามัยเป็นหน่วยงานหลักในการจัดให้มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของประเทศสมาชิก
- กรมนามัยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพของประเทศสมาชิก ร่วมกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาวิจัยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ส่งเสริมให้มีกฎหมายหรือนโยบายระดับชาติ และหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัย

### ข้อเสนอแนวทางการดำเนินงานของประเทศไทย

ตาม ASEAN Health Cluster 2 Work Programme for 2016 to 2020

เป้าหมายการขับเคลื่อน	1. เสริมศักยภาพการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ	2. ประเทศสมาชิกร่วมกันแก้ไขกรณีปัญหาข้ามแดนระหว่างประเทศ	3. เตรียมความพร้อมของบุคลากรเพื่อรองรับการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
ผลลัพธ์ที่คาดหวัง	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. กลไกการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อม</li> <li>2. Focal point ของกระทรวงสาธารณสุข</li> <li>3. การแลกเปลี่ยนข้อมูล</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ประเด็นความร่วมมือด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม</li> <li>2. Focal point ของแต่ละประเทศสมาชิก</li> <li>3. ฐานข้อมูล country profile ของแต่ละประเทศ</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Task force ในการจัดทำ training needs</li> </ol>

เป้าหมาย การขับเคลื่อน	1. เสริมศักยภาพการจัดการ อนามัยสิ่งแวดล้อม ภายในประเทศ	2. ประเทศสมาชิกร่วมกัน แก้ไขกรณีปัญหาข้ามแดน ระหว่างประเทศ	3. เตรียมความพร้อม ของบุคลากรเพื่อรองรับ การดำเนินงาน ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
	4. ต้นแบบการดำเนินงานด้าน อนามัยสิ่งแวดล้อมในกรณี ฉุกเฉิน		
แนวทาง การดำเนินงาน	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ประยุกต์ใช้ระบบ WHO-InfoSan</li> <li>2. ออกแบบโครงสร้างด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีความจำเพาะและมีความสำคัญ</li> <li>3. ยึดเป้าหมาย SDGs เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนงาน และสร้างเครือข่าย</li> <li>4. สร้างกลไกการพัฒนาในระดับกระทรวงเพื่อผลักดันเข้าสู่ Health Cluster</li> <li>5. กำหนด focal point ของกระทรวงฯ เพื่อเชื่อมโยงประสานข้อมูล</li> <li>6. เชื่อมโยงข้อมูลผ่าน Secretariat ของแต่ละประเทศสมาชิก</li> <li>7. สร้างประเด็นงานอนามัยสิ่งแวดล้อมกรณีฉุกเฉิน</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. หาประเทศสมาชิกเข้าร่วมในการขับเคลื่อนงานจากฐานประเทศสมาชิกเดิม</li> <li>2. จัดการประชุมประเทศสมาชิกครั้งที่ 1 เพื่อกำหนดประเด็นดำเนินงานร่วมกัน และ focal point ของแต่ละประเทศ</li> <li>3. จัดทำข้อมูลประเทศเพื่อหาความเสี่ยงที่เชื่อมโยงกับประเด็น ความร่วมมือด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. จัดทำ Task force สำหรับการจัดทำ Training need เพื่อหาประเด็นที่ต้องการพัฒนาศักยภาพด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม</li> </ol>

## การประชุม ASEAN Health Cluster 2 ครั้งที่ 3 ปี พ.ศ. 2560

กรมอนามัย มอบหมายให้ นางฉวีรุช อาภาจารีต นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม เข้าร่วมการประชุม The 3<sup>rd</sup> Meeting of Health Cluster 2 : Responding to All Hazards and Emerging Threats ณ เมืองปุตตราจายา สหพันธรัฐมาเลเซีย ระหว่างวันที่ 21 – 24 สิงหาคม 2560 มีวัตถุประสงค์เพื่อหารือและรายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรมตาม ASEAN Health Cluster 2 Work Programme 2016 – 2020 ซึ่งมีองค์ประกอบการประชุม ได้แก่ 1) ผู้แทนเข้าร่วมประชุมจากประเทศอาเซียน 9 ประเทศ ได้แก่ (1) ประเทศไทย (2) สาธารณรัฐสิงคโปร์ (3) ประเทศมาเลเซีย (4) สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

(5) สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (6) บรูไนดารุสซาลาม (7) เวียดนาม (8) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (9) ราชอาณาจักรกัมพูชา (ยกเว้น เมียนมาร์ ไม่มีผู้แทนเข้าร่วมประชุม) 2) ฝ่ายเลขานุการ ได้แก่ ASEAN Secretariat และ 3) หน่วยงาน Partner ได้แก่ WHO, UNICEF, UNAIDS, HIV/AIDs Alliance, และ JICA

### สาระสำคัญในการประชุม

1. ทบทวน ASEAN Health Cluster 2 Work programme 2016 to 2020 และ Lead country ในแต่ละประเด็น Health Priority
2. ประเทศสมาชิกนำเสนอ Project's concept note กิจกรรมภายใต้แผนฯ ซึ่งประเทศไทย โดย กรมอนามัย ในฐานะผู้รับผิดชอบหลัก Health Priority 11: Environmental Health and Health Impact Assessment ได้นำเสนอกิจกรรมการพัฒนาโลกความร่วมมือและแลกเปลี่ยนข้อมูลด้าน อนามัยสิ่งแวดล้อมและการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ (Health Impact Assessment: HIA) ระหว่างประเทศสมาชิก ดังนี้
  - ขั้นตอนที่ 1: เสนอให้แต่ละประเทศกำหนด Focal point สำหรับประสานงานด้านอนามัย สิ่งแวดล้อม และการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ
  - ขั้นตอนที่ 2: ร่วมกับประเทศมาเลเซียจัดทำ Training need assessment
  - ขั้นตอนที่ 3: จัดฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตามความต้องการ ของประเทศสมาชิก รวมทั้งจัดการฝึกอบรมการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ (HIA)
3. ท้าหรือความเป็นไปได้ในการร่วมมือกับ Development Partners
4. ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ Concept note ที่เสนอโดยกรมอนามัย และรับข้อเสนอจากผู้แทนประเทศ กัมพูชา ที่ขอให้พิจารณา Focal point เรื่อง HIA ที่สามารถมาจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมได้ด้วย ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการ ASEAN จะแจ้งเวียน Concept note ดังกล่าว และ สรุปผลการประชุมให้ประเทศสมาชิกพิจารณายืนยันต่อไป

### ข้อเสนอต่อกรมอนามัย

1. สนับสนุนการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของกรมอนามัยและความร่วมมือกับ ASEAN Health Cluster 2 Health Priority 11: Environmental Health and Health Impact Assessment เพื่อแสดงบทบาทการนำของประเทศไทยใน ASEAN อย่างต่อเนื่อง
2. พัฒนาศักยภาพทีมงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพเพื่อยกระดับ การนำและขีดความสามารถการดำเนินงานระหว่างประเทศสมาชิก ASEAN

## การประชุม ASEAN Health Cluster 2 ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2561

กรมอนามัย มอบหมายให้ นางณิรนุช อาภาจรัส นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม เข้าร่วมการประชุม The 4<sup>th</sup> Meeting of Health Cluster 2 : Responding to All Hazards and Emerging Threats ณ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ระหว่างวันที่ 10 – 14 กันยายน 2561 มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของประเทศสมาชิกตาม ASEAN Health Cluster 2 Work

programme 2016 to 2020 ซึ่งกรมอนามัยเข้าร่วมการประชุมในฐานะผู้รับผิดชอบ Health Priority 11: Environmental Health and Health Impact Assessment

### สาระสำคัญการประชุมที่เกี่ยวข้องกับกรมอนามัย

1. ประเทศสมาชิกรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตาม Health Priority ที่รับผิดชอบ โดยกรมอนามัย รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน Health Priority 11 และแนวทางการดำเนินงานปี 2562 – 2563 โดยเสนอ Concept note รายละเอียดโครงการ Strengthening Environmental Health Network and Empowering Health Impact Assessment (HIA) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เสริมสร้างเครือข่ายอนามัยสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคอาเซียนผ่านการสร้างเวทีสำหรับการแบ่งปันข้อมูล ความรู้ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างประเทศสมาชิก (ASEAN Member State: AMS) 2) สร้างศักยภาพบุคลากรด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของประเทศสมาชิกอาเซียนในการบริหารจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ (HIA) และ 3) ดำเนินการวิจัย/โครงการร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเน้นการนำ HIA ไปใช้ และความสนใจร่วมกันอื่นๆ พร้อมขอความร่วมมือทุกประเทศแจ้งรายชื่อ Contact Point ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ

2. ประเทศมาเลเซีย นำเสนอโครงการสำรวจความต้องการในการพัฒนาศักยภาพและการฝึกอบรม (Training needs) ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

3. UNICEF เสนอโครงการว่าด้วย Water, Sanitation and Hygiene ที่จะดำเนินการภายในต้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประเทศสมาชิกอาเซียน

4. ที่ประชุมมีมติรับทราบและเห็นชอบในหลักการต่อโครงการ Strengthening Environmental Health Network and Empowering Health Impact Assessment (HIA) (ตามข้อ 1) และโครงการสำรวจความต้องการในการพัฒนาศักยภาพและการฝึกอบรม (Training needs) ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (ตามข้อ 2) โดยมีข้อสั่งการ ดังนี้

- 1) ให้ฝ่ายเลขานุการแจ้งเวียนโครงการดังกล่าวให้ประเทศสมาชิกทราบ
- 2) ขอความร่วมมือทุกประเทศแจ้งรายชื่อ Contact Point ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ
- 3) ให้ประเทศมาเลเซียปรับแก้ไขรายละเอียดแบบสำรวจ Training needs เช่น ตัดประเด็นมลพิษ อากาศข้ามพรมแดน และแก้ไขหัวข้อคำถาม เป็นต้น และมอบฝ่ายเลขานุการแจ้งเวียน (ร่าง) แบบสำรวจฯ ให้ประเทศสมาชิกพิจารณาให้ความเห็นอีกครั้งก่อนดำเนินการสำรวจต่อไป

### ข้อเสนอต่อกรมอนามัย

1. สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อมและกองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพพิจารณามอบหมายผู้รับผิดชอบโครงการร่วมกันอย่างต่อเนื่อง แสวงหาหน่วยงานภาคีทั้งภายในประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เกิดผลเป็นรูปธรรมตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้

2. สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ และกองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ ร่วมกับศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ ร่วมดำเนินงานโครงการดังกล่าวให้เป็นไปตามแผน รวมถึงสนับสนุนการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรเพื่อรองรับและผลักดันการดำเนินงานภายใต้ ASEAN Health Cluster 2 Work Programme 2016 to 2020 ในระยะต่อไป

3. กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ ประสานความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ในการดำเนินงานด้านการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ภายใต้โครงการดังกล่าว
4. สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการดังกล่าวต่อคณะกรรมการความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมอนามัย ทุก 6 เดือน

## การประชุม ASEAN Health Cluster 2 ครั้งที่ 5 ปี พ.ศ. 2562

กรมอนามัย มอบหมายให้ นางณิรช อภาจรัส นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม เข้าร่วมการประชุม The 5<sup>th</sup> Meeting of Health Cluster 2 : Responding to All Hazards and Emerging Threats ณ กรุงเนปิดอร์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ระหว่างวันที่ 29 – 31 ตุลาคม 2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของประเทศสมาชิกตาม ASEAN Health Cluster 2 Work Programme 2016 to 2020 ซึ่งกรมอนามัยเข้าร่วมการประชุมในฐานะผู้รับผิดชอบ Health Priority 11: Environmental Health and Health Impact Assessment

### สาระสำคัญการประชุมที่เกี่ยวข้องกับกรมอนามัย

1. ประเด็นการประชุมครั้งนี้ ได้แก่ การดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมโรค โรคติดต่ออุบัติใหม่ ศักยภาพด้านการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ การจัดการเชื้อดื้อยา (Antimicrobial Resistance) อนามัยสิ่งแวดล้อม การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ (HIA) และการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข
2. กรมอนามัยรายงานข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้
  - 1) ความก้าวหน้าโครงการ Strengthening Environmental Health Network and Empowering Health Impact Assessment (HIA) 2018 - 2020 และแนวทางการดำเนินงาน ในปี 2563
  - 2) ความก้าวหน้าการจัดทำ ASEAN – EH & HIA Website เพื่อใช้เป็นช่องทางแลกเปลี่ยนข้อมูล และเรียนรู้การดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ ระหว่างประเทศสมาชิก
3. มติการประชุมที่สำคัญ ได้แก่
  - 1) รับทราบผลลัพธ์การประชุมที่เกี่ยวข้อง และความก้าวหน้าการดำเนินงานร่วมกับองค์กรภาคีต่างๆ
  - 2) รับทราบความก้าวหน้าและแนวทางการดำเนินงานใน ปี 2563 ของโครงการสำคัญตาม Priority ต่างๆ ที่เสนอโดยผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียน และมีความเห็นที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่เสนอโดยกรมอนามัย ดังนี้
    - ให้มีการทบทวน National Contact Point ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ และให้ประเทศสมาชิกอีก 6 ประเทศ ได้แก่ 1) สาธารณรัฐสิงคโปร์ 2) ประเทศมาเลเซีย 3) สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ 4) สาธารณรัฐอินโดนีเซีย 5) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และ 6) สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เร่งดำเนินการเสนอรายชื่อดังกล่าว

- ให้ความคิดเห็นต่อ Concept note on Establishment of ASEAN - EH&HIA Website ที่จะแจ้งเวียนประเทศสมาชิกโดยผ่าน ASEAN Secretariat ภายในไตรมาสที่ 2 ของปี 2563
- 3) เห็นชอบกรอบความร่วมมือ ASCC Blueprint 2025 Monitoring Framework และ ASEAN Health Cluster 2 Work Programme M&E ในด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
- 4) เห็นชอบการทำความร่วมมือกับ UNICEF ในการดำเนินงานเรื่อง Water, Sanitation and Hygiene โดยผลักดันให้มี ASEAN Declaration on WASH: Leaving No One Behind ในปี 2563 โดย UNICEF จะจัดทำ draft declaration ร่วมกับประเทศไทย และมาเลเซีย ซึ่งเป็นประเทศผู้นำในประเด็น Health Priority 11: Environmental Health and HIA แจ้งเวียนประเทศสมาชิกพิจารณา และนำเสนอในการประชุมที่เกี่ยวข้องพิจารณาต่อไป
- 5) กำหนดประธาน ASEAN Health Cluster 2 ปี 2563 ได้แก่ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

### ข้อเสนอต่อกรมอนามัย

1. ประเทศไทย โดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบการเป็นผู้นำ ในฐานะประเทศผู้นำ (Lead Country) ในการดำเนินงานอาเซียนด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ ซึ่งต้องมีบทบาทนำในการประสานความร่วมมือ และดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งการดำเนินงานดังกล่าวระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
2. กรมอนามัย โดยสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ และศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบหลักเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้ ASEAN Health Cluster 2 Work Programme เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
3. ประเทศไทย โดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ในฐานะประเทศเจ้าภาพพิจารณาจัดสรรงบประมาณบางส่วนและแสวงหาความร่วมมือและการสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อจัดประชุมจัดทำแผนปฏิบัติการ ASEAN Health Priority 11 และพัฒนาศักยภาพบุคลากรของประเทศสมาชิกอาเซียน ให้สามารถจัดการภัยคุกคามสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมได้ และสนับสนุนการจัดทำ ASEAN Declaration on WASH: Leaving No One Behind
4. กรมอนามัยสนับสนุนให้มีการพัฒนาสมรรถนะด้านการต่างประเทศ ด้านวิชาการ และการบริหารจัดการโครงการให้กับนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ทั้งผ่านการปฏิบัติงาน (On the job training) การเข้าร่วมประชุมหรือการฝึกอบรมในต่างประเทศเพื่อให้มีขีดความสามารถในการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อม และการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพที่สามารถเป็นต้นแบบสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนได้
5. กรมอนามัย โดยสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ และศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ ร่วมจัดทำแผนงาน โครงการ และพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมืออาเซียนส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพของกรมอนามัย ในเวทีต่างประเทศให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น

## การประชุม ASEAN Health Cluster 2 ครั้งที่ 6 ปี พ.ศ. 2563

กรมอนามัย มอบหมายให้ผู้แทนสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม และกองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ เข้าร่วมการประชุม The 6<sup>th</sup> Meeting of ASEAN Health Cluster 2: Responding to All Hazards and Emerging Threats ผ่านระบบ Video Conference จากเมืองจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 24 – 26 พฤศจิกายน 2563 โดยกระทรวงสาธารณสุข ประเทศฟิลิปปินส์ ในฐานะประธาน ASEAN Health Cluster 2 (กลุ่มประเด็นที่ 2 การตอบโต้อันตรายและภัยคุกคามต่างๆ) เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานกิจกรรมภายใต้แผนความร่วมมือระยะ 5 ปี (Work Programme for 2016 to 2020) และจัดทำแผนความร่วมมือฉบับใหม่ (Work Programme for 2021 to 2025)



การประชุมครั้งนี้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ในฐานะฝ่ายเลขานุการในการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือฯ ดังกล่าว นำโดยสัตวแพทย์หญิงเสาวพัทธ์ อึ้งจ้อย ผู้อำนวยการสำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค เป็นประธานคณะผู้แทนไทย พร้อมด้วยคณะผู้แทนกรมอนามัย จำนวน 6 คน ประกอบด้วย

ผู้แทนกรมอนามัย	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
1. นางสาวรุจิรา ไชยดั่ง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
2. นางจิตติมา รอดสวัสดิ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ
3. นายภิญญาภัชญ์ จุลสุข	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
4. นางสาวนวรรตน์ อภิชัยนันท์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
5. นางสาววรวรรณ พงษ์ประเสริฐ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ
6. นางสาวชญาณิศ มีล่อง	นักวิเทศสัมพันธ์	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม

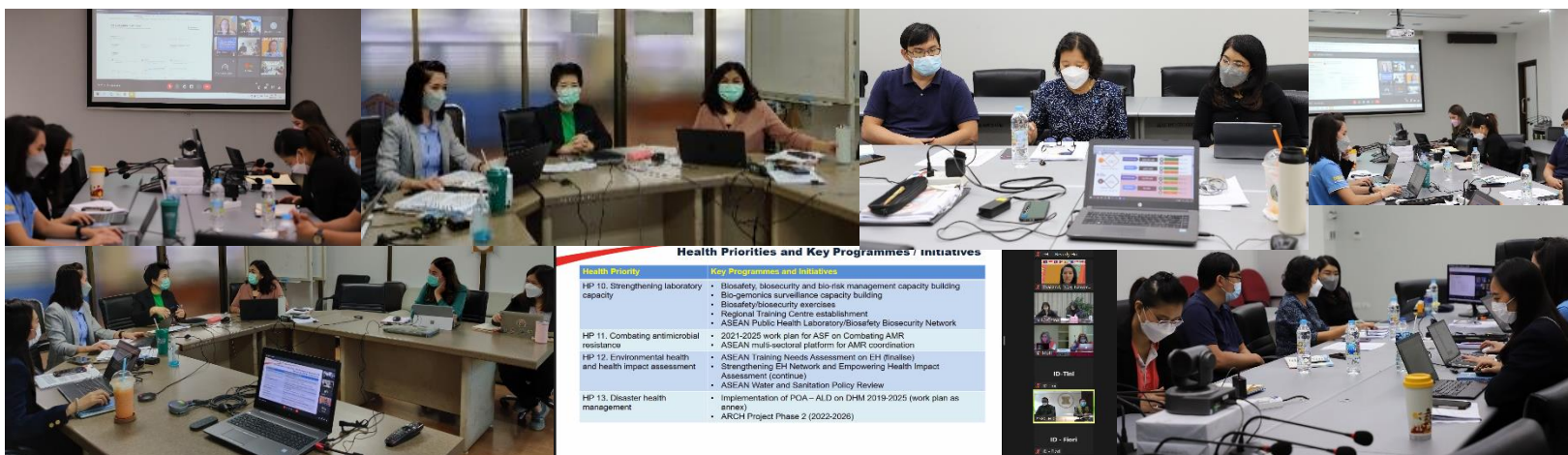
### สาระสำคัญการประชุม

ประเด็นนำเสนอ	มติการประชุม
1. ผู้แทนกรมอนามัย (นางสาวนวรรตน์ อภิชัยนันท์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม) นำเสนอรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการ Strengthening Environmental Health Network and Empowering Health Impact Assessment (HIA) 2019-2020 ภายใต้ Health Priority 11 ซึ่งได้มีการพัฒนาเว็บไซต์ ASEAN-EH&HIA เพื่อเป็นช่องทางสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลองค์ความรู้ และตัวอย่างที่ดี ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน	เห็นชอบและเสนอให้มีการเชื่อมโยง link ของเว็บไซต์ดังกล่าวกับเว็บไซต์ Public Health Emergency ของอาเซียน
2. พิจารณาการเข้าร่วมของเครือข่าย (Partner) ได้แก่ JICA, UNAIDS, UNICEF, GIZ, FAO, OIE เป็นต้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ ASEAN Health Cluster 2 โดยองค์การ UNICEF ได้เสนอขอนำเข้าประเด็น WASH (Water Sanitation and Hygiene) เพื่อการขับเคลื่อนในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนผ่าน ASEAN Health Cluster	รับทราบ และมีข้อเสนอแนะให้ UNICEF วิเคราะห์ความเชื่อมโยงสำหรับการนำเข้าประเด็นดังกล่าวว่ามีความสอดคล้องต่อการดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือของ ASEAN Health Cluster 1 หรือ ASEAN Health Cluster 2 เพื่อการพิจารณาของประเทศสมาชิกต่อไป
3. ASEAN Secretariat แจ้งที่ประชุมทราบ Mid Term Assessment of APHDA เพื่อสนับสนุนการจัดทำ ASCC Blueprint 2016 - 2025 ซึ่งเห็นชอบโดย SOMHD เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2563 ทั้งนี้ ASEAN Secretariat จะส่งแบบสอบถามให้ประเทศสมาชิกที่เป็น Lead country ในแต่ละ Health Priority เพื่อเก็บรวบรวมและนำมาวิเคราะห์จุดอ่อน - จุดแข็ง ของการดำเนินงานที่ผ่านมา ของปี 2016 - 2020 โดยข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เป็นข้อมูลนำเข้าสำหรับการจัดทำ Work Programme ปี 2021 - 2025 ต่อไป	รับทราบ
4. กำหนดการประชุมครั้งต่อไป ประมาณเดือนสิงหาคม 2564 โดยประเทศฟิลิปปินส์เป็นเจ้าภาพ	รับทราบ

## การประชุม ASEAN Health Cluster 2 ครั้งที่ 7 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ก่อนการประชุมครั้งที่ 7 ได้มีการประชุม “Planning Meeting for The Work Programme of ASEAN Health Cluster 2 on Responding to All Hazards and Emerging Threats for 2021 to 2025” ระหว่างวันที่ 8 – 10 ธันวาคม 2564 ผ่านระบบ Video Conference จากเมืองจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย จัดโดยกระทรวงสาธารณสุข ประเทศฟิลิปปินส์ ในฐานะประธาน ASEAN Health Cluster 2 โดยนายแพทย์อนุพงศ์ สุจริยากุล นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค ในฐานะ ASEAN Health Cluster 2 Coordinator เป็นประธาน คณะผู้แทนไทยเข้าร่วมประชุม และกรมอนามัยเข้าร่วมการประชุมผ่านระบบออนไลน์ คณะผู้แทนกรมอนามัยจากสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ และศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ จำนวน 8 คน ประกอบด้วย

ผู้แทนกรมอนามัย	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
1. นางนภพรรณ นันทพงษ์	ผู้อำนวยการ	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
2. นางสาวนัยนา ไข่เทียมวงศ์	ผู้อำนวยการ	ศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ
3. นางจิตติมา รอดสวัสดิ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ
4. นางสาวรุจิรา ไชยด่าง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
5. นายภิญญาภรณ์ จุลสุข	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
6. นางสาวนวิรัตน์ อภิชัยนันท์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
7. นางสาววรรณ พงษ์ประเสริฐ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ
8. นางสาววิรัชพรรณ สุภาพณิชย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม



การประชุมครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแผนความร่วมมือฉบับใหม่ (Work Programme for 2021 to 2025) โดยกรมอนามัยเป็นผู้รับผิดชอบหลัก ประเด็นภายใต้ Health Priority 12 : Environmental Health, Health Impact Assessment (HIA) and Health Impact of Climate Change

### สาระสำคัญการประชุมที่เกี่ยวข้องกับกรมอนามัย

1. ท่าทีประเทศไทยต่อประเด็น Health Priority 12: Environmental Health, Health Impact Assessment (HIA) and Health Impact of Climate Change ภายใต้ Work Programme for 2021 to 2025 ซึ่งแผนฯ ดังกล่าว ได้เพิ่มประเด็น Health Impact of Climate Change โดยประเทศไทยยินดีที่จะเป็น Lead Country ประเด็นดังกล่าวต่อเนื่อง และขับเคลื่อนกิจกรรม Strengthening the Environmental Health Network and Empowering health Impact Assessment อย่างต่อเนื่องไปจนถึง ปี 2025 โดยที่ผ่านมาได้พัฒนาเว็บไซต์ ASEAN-EH&HIA เพื่อเป็นช่องทางแลกเปลี่ยนข้อมูล/องค์ความรู้ ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ พร้อมเชิญชวนให้ประเทศสมาชิกเข้ามาใช้งานเว็บไซต์ดังกล่าว ทั้งนี้ ประเด็น Health Impact of Climate Change ที่เพิ่มขึ้น ประเทศไทยไม่ขัดข้องที่จะเพิ่มประเด็นดังกล่าว เนื่องจากมีการดำเนินการอยู่แล้วภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านสาธารณสุข (Health National Adaptation plan) และยินดีแลกเปลี่ยนประเด็นดังกล่าวกับประเทศสมาชิก

2. ฝ่ายเลขานุการของ ASEAN Health Cluster 2 จะจัดทำและเสนอ Work Programme ส่งไปให้ประเทศสมาชิก ให้ความเห็นเพิ่มเติม และให้ความเห็นชอบต่อ Work Programme สำหรับเอกสารเพิ่มเติมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสแรกของปี 2022 โดยจะส่งให้ Partners และ Three Plus Countries (จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้) ร่วมพิจารณาต่อไป

3. กำหนดจัดประชุมครั้งที่ 7 ในปี 2022 ณ ประเทศสิงคโปร์

ต่อมาระหว่างวันที่ 21 – 23 กันยายน 2565 ได้มีการประชุม **The 7<sup>th</sup> Meeting of ASEAN Health Cluster2: Responding to All Hazards and Emerging Threats** ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยกรมอนามัย ได้จัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับกรมควบคุมโรค เพื่อเป็นผู้แทนนำเสนอข้อมูลดังกล่าว ได้มีการจัดทำแผนความร่วมมือ ปี ค.ศ. 2021 – 2025 โดยกรมอนามัยมีบทบาทรับผิดชอบหลักขับเคลื่อนประเด็น Health Priority 12: Environmental health, health impact assessment (HIA) and health impact of climate change ซึ่งมีกิจกรรมต่อเนื่อง คือ Capacity Building on HIA for relevant sectors (Note: may include academia, business sectors, community, civil society organizations and government sector) รับผิดชอบหลัก ดำเนินการโดย กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ ส่วนสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อมร่วมสนับสนุนในส่วนที่เกี่ยวข้อง

### สาระสำคัญการประชุมที่เกี่ยวข้องกับกรมอนามัย

1. เลขานุการอาเซียนให้ข้อมูลรายละเอียดภาพรวมเกี่ยวกับแผนงาน ASEAN Health Cluster 2 work programme ระหว่างปี 2564 – 2568 ซึ่งภายใต้แผนดังกล่าวมีโครงการทั้งสิ้นจำนวน 38 โครงการ มีโครงการใหม่จำนวน 20 โครงการ และมีโครงการต่อเนื่องจากแผนเดิมจำนวน 18 โครงการ โดยกรมอนามัยรับผิดชอบประเด็น

Health Priority 12 on Environmental Health, Health Impact Assessment (HIA) and Health Impact of Climate Change โดยประเทศไทยได้รายงานต่อที่ประชุมเกี่ยวกับโครงการกิจกรรม Strengthening capacity on health impact assessment and climate change adaptation in health โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาศักยภาพด้านการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระหว่างประเทศสมาชิก ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณและด้านวิชาการจาก WHO Collaborating Centre for Environmental Health Impact Assessment at Curtin University และ Thailand International Cooperation Agency (TICA) โดยมีความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) ประเทศไทยได้พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมด้านการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในปี พ.ศ. 2565 และดำเนินการร่วมกับ สปป.ลาว โดยเมื่อวันที่ 24-26 สิงหาคม 2565 ได้จัดการฝึกอบรมนำร่องในหลักสูตรการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพร่วมกับ National University สปป.ลาว มีผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมจากประเทศไทยและ สปป.ลาว รวม 60 คน สำหรับการจัดการฝึกอบรมนำร่องด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะจัดในปีหน้า และหลังจากนั้นจะเริ่มเขียนแจ้ง Concept Note เกี่ยวกับการอบรมทั้งสองหลักสูตรให้ประเทศสมาชิกเสนอชื่อผู้แทนเข้าอบรม รวมทั้งดำเนินการประเมินและจัดทำรายงานการอบรม
- 2) การพัฒนาเว็บไซต์ ASEAN-EH&HIA เพื่อเป็นเว็บไซต์กลางที่พัฒนาขึ้นมาสำหรับให้ประเทศสมาชิกได้แบ่งปันความรู้ ข้อมูล หลักสูตรการฝึกอบรม บทความวิจัย และแนวปฏิบัติที่ดีด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ โดยขอให้ประเทศสมาชิกที่ยังไม่ได้ลงทะเบียนเป็นผู้ดูแลระบบ (Administrator) ดำเนินการลงทะเบียนและแบ่งปันข้อมูลในเว็บไซต์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันต่อไป
2. ที่ประชุมมีมติรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานของโครงการ รวมถึงการพัฒนาเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประเทศสมาชิกสามารถแบ่งปันความรู้ และอัปเดตหลักสูตรที่เกี่ยวข้องในเว็บไซต์
3. ที่ประชุมมีข้อเสนอแนะในการดำเนินงานต่อไปในอนาคต ดังนี้
  - 1) ขอให้ผู้ประสานงานหลักของไทยประสานกับมาเลเซียเกี่ยวกับหลักสูตรการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกันผ่านการใช้ TNA report
  - 2) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเสนอให้พัฒนา Technical model for resilience on healthcare facilities และระบบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
  - 3) สปป. ลาว แจ้งในที่ประชุมว่าการดำเนินงานเกี่ยวกับ Climate Change ของ สปป. ลาว ในขณะนี้รวมอยู่ใน Health Cluster 1 ซึ่งหลังจากนี้ทาง สปป. ลาว จะมีการหารือและนำประเด็นดังกล่าวกลับมาบรรจุอยู่ใน Health Cluster 2 เพื่อให้สามารถดำเนินงานร่วมกับประเทศไทยภายใต้ Health Cluster 2 ต่อไปได้ ทั้งนี้ทาง สปป. ลาว ได้ให้ข้อคิดเห็นต่อเรื่องการจัดอบรมหลักสูตรนำร่องด้าน Health Impact Assessment ระหว่างประเทศไทยและมหาวิทยาลัยแห่งชาติของ สปป. ลาว ว่าหน่วยงานดังกล่าวอยู่ภายใต้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการของ สปป. ลาว จึงอยากให้มีการทบทวนและเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นๆ ภายใต้สังกัดกระทรวงสาธารณสุขต่อไป

## 2. การพัฒนาเว็บไซต์ ASEAN EH&HIA

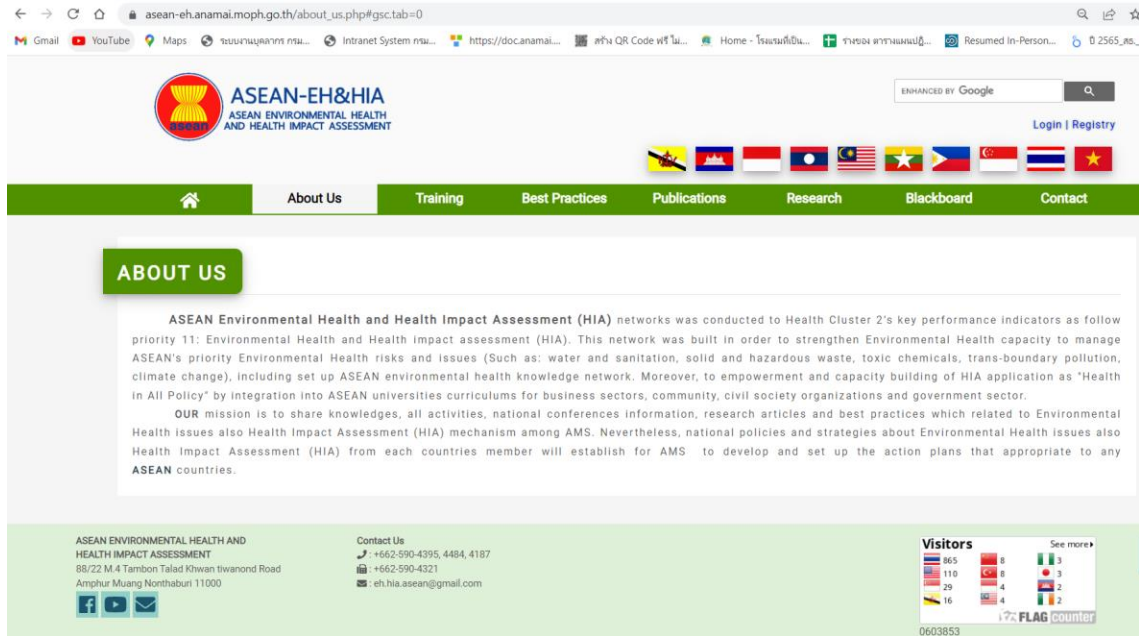
กรมอนามัยในฐานะผู้รับผิดชอบหลักประเด็น Health Priority 11: Environmental Health and Health Impact Assessment (HIA) ภายใต้ Work Programme 2016 – 2020 of the ASEAN Health Cluster 2 ของ ASEAN Health Cluster 2 on Responding to All Hazards and Emerging Threats ซึ่งประเทศไทย โดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้นำเสนอโครงการ Strengthening Environmental Health Network and Empowering Health Impact Assessment (HIA) และได้รับความเห็นชอบเรียบร้อยแล้วในการประชุม ครั้งที่ 3 ณ ประเทศมาเลเซีย ซึ่งภายใต้โครงการดังกล่าว ประเทศไทยกำหนดกิจกรรม Establishing ASEAN Environmental Health website และได้มีการนำเสนอความก้าวหน้าในการประชุมครั้งที่ 4 (The Fourth Meeting of ASEAN Health Cluster 2 on Responding to All Hazards and Emerging Threats and Related Meeting) ระหว่างวันที่ 10 – 14 กันยายน 2561 ณ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบ และต้องรายงานความก้าวหน้าในการประชุมครั้งต่อไป (ครั้งที่ 5)

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม จึงร่วมกับกองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ และสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ดำเนินการพัฒนาเว็บไซต์ภายใต้ชื่อ ASEAN EH&HIA โดยมีการหารือร่วมกัน ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2561 เพื่อกำหนดกรอบ และเงื่อนไขการจัดทำเว็บไซต์ จากนั้น สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อมจึงรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและ ดำเนินการพัฒนาเว็บไซต์ ซึ่งมีการหารือเพื่อพัฒนาเว็บไซต์ อย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการเสร็จสิ้นและพร้อมใช้งานเมื่อปี พ.ศ. 2562





(QR Code Website)



ต่อมาการประชุม ASEAN Health Cluster 2 ครั้งที่ 6 (The 6<sup>th</sup> Meeting of ASEAN Health Cluster2: Responding to All Hazards and Emerging Threats) ระหว่างวันที่ 24 – 26 พฤศจิกายน 2563 ผ่านระบบ Video Conference จากเมืองจาการ์ตา ซึ่งจัดโดยกระทรวงสาธารณสุข ประเทศฟิลิปปินส์ ในฐานะประธาน ASEAN Health Cluster 2 เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานกิจกรรมภายใต้แผนความร่วมมือระยะ 5 ปี (Work Programme for 2016 to 2020) และจัดทำแผนความร่วมมือฉบับใหม่ (Work Programme for 2021 to 2025) โดยกรมอนามัย ได้รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ Strengthening Environmental Health Network and Empowering Health Impact Assessment (HIA) 2019-2020 ภายใต้ Health Priority 11 ซึ่งได้มีการพัฒนาเว็บไซต์ ASEAN-EH&HIA เพื่อเป็นช่องทางสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลองค์ความรู้ และตัวอย่างที่ดี ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยที่ประชุมเห็นชอบและเสนอให้มีการเชื่อมโยง link ของเว็บไซต์ดังกล่าวกับเว็บไซต์ Public Health Emergency ของอาเซียน ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกสมัครเป็น Admin แล้ว 5 ประเทศ



การขับเคลื่อนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม ภายใต้กรอบความร่วมมือ ASEAN Health Cluster 2: Responding to All Hazards and Emerging Threats

## อ้างอิง

1. Priority Areas of Cooperation for ASEAN. <https://asean.org/our-communities/asean-socio-cultural-community/health/priority-areas-of-cooperation/>
2. การดำเนินงานความร่วมมือพหุภาคี ภายใต้กรอบอาเซียน. ศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมอนามัย. 2560.